

- проведення наукових семінарів, прес-турів, конференцій, участь у виставкових заходах з питань позиціонування туристського продукту і послуг, розроблених кластером;
- виготовлення сувенірної продукції, розробка буклетів, туристських довідників про можливості кластеру;
- визначення шляхів підвищення рівня професійної туристської кваліфікації працівників адміністрації територіальних громад [2].

Отже, сьогодні органам державної і місцевої влади потрібно піклуватися про створення стратегічних планів, підкріплених нормативно-правовими документами щодо розвитку туристичних кластерів у повоєнний період як ефективної моделі господарювання в туристичній галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Горлачук В. В. Кластерна модель розвитку туризму в місті. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/gorlachuk.htm.
2. Зігунов Р. В., Зігунов В. М. Механізм створення туристичних кластерів на території громад регіону. *Стан і перспективи сучасного туризму: матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (м. Суми, 29 – 30 листопада 2023 року)*. Суми : ФОП Цьома С. П., 2023. С. 26 – 29.

А. В. Зігунов, В. С. Косик

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

СТАН ТА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ У СУМСЬКОМУ РЕГІОНІ

У роботі розглядаються питання стану туристичних ресурсів у Сумській області на сучасному етапі та розвиток видів туризму на їх основі. Акцентується увага на необхідності збереження природних туристських ресурсів та історико-культурної спадщини Сумщини, а також значення інфраструктури для розвитку туристичної галузі регіону.

Ключові слова: туристичні ресурси, туризм, інфраструктура, регіон, розвиток.

The work examines the state of tourist resources in the Sumy region at the current stage and the development of types of tourism based on them. Emphasis is placed on the need to preserve natural tourist resources and the historical and cultural heritage of Sumy Oblast, as well as the importance of infrastructure for the development of the region's tourism industry.

Keywords: tourist resources, tourism, infrastructure, region, development.

Сучасний світ визнає важливість розвитку туризму як стратегічного напрямку для підтримки економічного зростання та соціокультурного розвитку регіонів. Розвиток туризму на основі наявних туристичних ресурсів сприяє створенню нових робочих

місць, підвищенню рівня доходу населення, збільшенню обсягів внутрішнього споживання, позитивно впливає на розвиток різних галузей економіки та сфери послуг, таких як готельний, ресторанний бізнес, транспорт тощо.

Сумська область має широкий спектр туристських ресурсів, які сприяють розвитку турбізнесу, однак регіон стикається з рядом проблем, які гальмують повноцінний розвиток туристичної галузі.

Мета роботи – проаналізувати стан туристичних ресурсів у Сумському регіоні.

У 1939 році до Сумської області увійшли землі трьох етнографічно-історичних районів України: Слобожанщини, Гетьманщини і Сіверщини. Територія області багата природно-рекреаційними, історико-культурними ресурсами, а також край пов'язаний з життям багатьох історичних особистостей – громадських діячів, письменників, музикантів, спортсменів.

Сумщина має багату історико-культурну спадщину, що налічує майже 1,5 тис. пам'яток історії, 780 археології, 102 пам'ятники монументального мистецтва та 373 пам'ятки архітектури, 19 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва та 1 ботанічний сад місцевого значення. Пізнавально-туристський потенціал Сумщини невичерпний, оскільки через неї пролягла межа з «Диким полем», де синтезувалась культура багатьох народів і епох від часів Київської Русі.

До найбільш відомих об'єктів відносять пам'ятки архітектури XVII – XIX століття, наприклад, Круглий двір у Тростянці, який не має аналогів в Україні; Воскресенська церква, Троїцький собор в обласному центрі [2], Сумський обласний краєзнавчий та художній музей імені Н. Онацького [3], пам'ятка садово-паркового мистецтва й архітектури – парк і палац XIX століття в селищі Кияниця та багато інших. Зазначені туристичні ресурси привертають увагу туристів до Сумщини. Їх правильне використання може стати каталізатором для розвитку туристичного потенціалу краю [4].

Сумщина має сприятливі ресурси для розвитку спортивного пішохідного, лижного, водного, туризму. По території області протікають великі річки, такі як Псел, Сейм, Ворскла, Десна через історичні міста Путивль, Суми, Охтирка, що дає змогу поєднувати водні прогулянки і екскурсійну програму як на воді, так і по вулицях міста. У межах області розташовані 33 великі озера і понад 1600 ставків, що дає можливість для розвитку мисливсько-рибальського, пляжно-купального та водного гребного туризму.

Сумщина має перспективи для розвитку сільського туризму. Є позитивні приклади функціонування сільських садиб в Сумському, Лебединському, Конотопському, Липоводолинському районах, де створені належні умови для надання послуг у сфері сільського туризму. Завдяки наявності в Сумській області великої кількості

пам'яток історії, архітектури, археології (близько 80 давньоруських городищ, поселень, могильників) є перспектива розвитку культурно-пізнавального туризму [1].

Туристична сфера має реальні перспективи розвитку також завдяки наявності лікувальних мінеральних джерел, лісових масивів, тому продовжує функціонувати наявна інфраструктура оздоровчих закладів – санаторіїв, будинків відпочинку, турбаз, дитячих оздоровчих таборів. Сприятливі рекреаційні можливості Сумщини, враховуючи її екологічність, мальовничість лісостепового рельєфу і пейзажів, сприятливі кліматичні умови створюють сприятливий простір для розвитку туристичного бізнесу в регіоні.

Але на сьогодні Сумщина, маючи багаті туристичні ресурси, не є достатньо конкурентоспроможною на внутрішньому та міжнародному туристичному ринку через її прикордонне положення, де тривають бойові дії. До ряду проблем також можна віднести: відсутність адаптованої та сучасної туристичної інфраструктури, що обмежує потенціал регіону, недостатньо зручне транспортне сполучення, невелика кількість готелів, відсутність ефективної стратегії маркетингу та просування турпродуктів, недбале використання туристичних ресурсів – все це не залучає потенційних туристів. У перспективі, для економічного розвитку області, необхідне оновлення транспортної інфраструктури, підвищення технічного стану автодоріг, розширення мережі автобусних маршрутів у сільській місцевості, що дасть можливість для розвитку сільського туризму.

Отже, маючи багаті туристичні ресурси, Сумщині необхідно підвищувати конкурентоспроможність на туристичному ринку. Є потреба у подальшому покращенню якості обслуговування туристів, розвитку туристської інфраструктури, залученню іноземних інвестицій у сферу туризму. Також потрібно приділяти увагу збереженню пам'яток природної та історико-культурної спадщини, підтримці природно-заповідного фонду області для успішного функціонування туристичної галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство: навчальний посібник. К.: Альтер-прес, 2003. 352 с.
2. Садівничий В. Церкви Сум. *Земляки*: Альманах Сумського земляцтва в Києві. Вип. 2. Суми, 2005. 214 – 218 с.
3. Сумський обласний краєзнавчий музей. URL: <http://museum.sumy.ua/sumshhina-turistichna-2/>
4. Ямпільщина на зламі тисячоліть: нариси та портрети / за ред. О. І. Жирнова, В. І. Старикової, В. В. Цвілодуба. Суми, 2001. 96 с.